

ΚΛΙΝΙΚΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΛΟΓΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΑΣΘΕΝΩΝ ΜΕ ΗΠΑΤΟΚΥΤΤΑΡΙΚΟ ΚΑΡΚΙΝΩΜΑ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΤΗΚΑΝ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΑ ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ.

Αναστασόπουλος ΝΑ¹, Καραμάνη-Πλουμπίδου ΑΒ¹, Μαλλιώρας Ι¹, Παπούδου-Μπάη Α², Παλιούρας Α³, Στυλιανίδη ΜΧ¹, Γούσια Α^{1,2}, Γκλαντζούνης Γ^{1,3}

¹Τμήμα Ιατρικής, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

²Εργαστήριο Παθολογικής Ανατομικής, Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ιωαννίνων (ΠΝΙ)

³Χειρουργική Κλινική, Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ιωαννίνων (ΠΝΙ)

Εισαγωγή: Η μη αλκοολική ηπατική στεάτωση (ΜΑΗΣ) αποτελεί ένα αυξανόμενο σε συχνότητα αίτιο ηπατικής νόσου, που έχει συσχετισθεί με ανάπτυξη ηπατοκυτταρικού καρκινώματος (ΗΚΚ), καταλαμβάνοντας την 3^η ή 4^η θέση παγκοσμίως, σε μεγάλες σειρές ασθενών. Οι αλλοιώσεις περιλαμβάνουν την στεάτωση, η οποία μπορεί να εξελιχθεί σε στεατοηπατίτιδα και εν συνεχεία σε ΗΚΚ, χωρίς απαραίτητα να έχει προηγηθεί κίρρωση.

Σκοπός: Η μελέτη ασθενών με ΗΚΚ που αντιμετωπίστηκαν χειρουργικά στο ΠΝΙ την τελευταία εξαετία και η συγκριτική αξιολόγηση των κλινικών και παθολογοανατομικών τους ευρημάτων, με έμφαση στην ηπατική στεάτωση.

Υλικό και Μέθοδος: Καταγράφηκαν τα κλινικά, αιματολογικά/βιοχημικά και παθολογοανατομικά χαρακτηριστικά των ασθενών από τον Αύγουστο 2010 έως τον Νοέμβριο 2016. Τα κλινικοεργαστηριακά δεδομένα συλλέχθηκαν από τους φακέλους των ασθενών, κατόπιν γραπτής συγκατάθεσής τους. Τα παθολογοανατομικά ευρήματα περιελάμβαναν την μακροσκοπική και μικροσκοπική εξέταση των χειρουργικών παρασκευασμάτων, η οποία πραγματοποιήθηκε από δύο παθολογοανατόμους.

Αποτελέσματα: Μελετήθηκαν συνολικά 30 περιπτώσεις ασθενών με ΗΚΚ. Η μέση ηλικία ήταν 66,7 έτη και οι άνδρες αποτελούσαν το 74,1% του πληθυσμού. Διαπιστώθηκε ότι η ΜΑΗΣ ήταν το συχνότερο αίτιο ηπατοπάθειας (11 ασθενείς, 36,7%), ακολουθούμενη από την αλκοολική ηπατοπάθεια (30%) και τις ιογενείς λοιμώξεις (HBV:23,3%, HCV: 6,7%). Δεκαπέντε περιπτώσεις ασθενών (50%) είχαν κίρρωση ήπατος, εκ των οποίων δύο, ανήκαν στην ομάδα της ΜΑΗΣ (ποσοστό

κίρρωσης επί ΜΑΗΣ 18,2%). Επίσης, μεταβολικό σύνδρομο εμφάνισαν 15 ασθενείς, εκ των οποίων 6 ανήκαν στην ομάδα ΜΑΗΣ (55%). Δεν υπήρξε μετεγχειρητικός θάνατος (διάστημα 90 ημερών), η μετεγχειρητική νοσηρότητα ήταν 26 % και τα ποσοστά επιβίωσης των ασθενών ήταν 88% και 75%, στο 1^ο και 3^ο μετεγχειρητικό έτος παρακολούθησης, αντίστοιχα για όλους τους ασθενείς χωρίς σημαντική διαφορά μεταξύ ΜΑΗΣ και άλλων αιτιών. Το μέσο MELD score ήταν 9,2. Όλοι οι ασθενείς ήταν σταδίου A κατά Child-Pugh, πλην ενός που ήταν σταδίου C. Η μέση διάμετρος των νεοπλασμάτων ήταν 6,9 cm. Το ποσοστό ασθενών με σοβαρή στεάτωση (>66% των ηπατοκυττάρων), ήταν σχεδόν διπλάσιο στην ομάδα ΜΑΗΣ (45,5%) συγκριτικά με τους υπόλοιπους ασθενείς (21,4%). Προχωρημένη ίνωση (βαθμός 5 και 6 κατά Ishak) παρατηρήθηκε λιγότερο συχνότερα στους ασθενείς με ΜΑΗΣ (18.2%), σε αντίθεση με τους υπόλοιπους ασθενείς (35.7%).

Συμπεράσματα: Η ΜΑΗΣ αποτελεί το συχνότερο αίτιο ηπατοπάθειας σε ασθενείς με ΗΚΚ που αντιμετωπίστηκαν χειρουργικά στον πληθυσμό της Βορειοδυτικής Ελλάδας την τελευταία δετία. Λόγω του μικρού μεγέθους δείγματος της παρούσας μελέτης, τα ευρήματά μας θα πρέπει να επιβεβαιωθούν σε μεγαλύτερες σειρές.